

NOTAT TIL DEPARTEMENTET

Dato: 10. juni 2025
Sagsnr.: 25/5220
Ref.: sthela/sofrje
Enhed: Jura og Compliance

Notat om udlejloftet i fiskeriet

Problemstilling

Den 16. november 2017 blev der indgået en politisk aftale om indsats mod kvotekonzentration i dansk fiskeri. Det blev i den forbindelse blandt andet besluttet, at et fiskerfartøj maksimalt måtte udleje 75 % af dets årsmængder til andre fartøjer. Formålet med reglen om udlejloftet var at begrænse et fartøjs udleje, således at fartøjsejeren ikke blot skulle kunne leve af udleje kvoter og tilknyttede årsmængder ud til andre samt til at sikre og fremme et aktivt fiskeri.

Samtidig blev det i henhold til aftalens punkt 13 besluttet, at der skulle ske en evaluering af, hvorvidt indførelsen af reglen havde reduceret forekomsten af registrerede erhvervsfiskere, der har en stor del af deres indkomst fra udlejning.

Denne evaluering vil finde sted i 2026.

I henhold til reguleringsbekendtgørelsen § 59, stk. 2, skal puljeforeningerne efter anmodning fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen indsende dokumentation for overdragelse af årsmængder for de enkelte fartøjer i puljefiskeriet. Styrelsen har i årene 2021 – 2023 ikke bedt puljeforeningerne om disse oplysninger. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har nu anmodet puljeforeningerne om disse oplysninger, således at evalueringen af udlejloftet kan foretages i 2026. Der her derfor i hele perioden alene været foretaget kontrol med udlejloftet for fartøjer uden for puljeforeningerne, medens der ikke har været foretaget en årlig kontrol med udlejloftet inden for puljeforeningerne på grund af den manglende indhentelse af oplysninger fra foreningerne.

Der er udarbejdet en status over udviklingen af udlejloftet i forhold til puljeforeningerne for årene 2022 – 2024. Denne status vil sammen med de øvrige oplysninger indgå ved den kommende evaluering.

Baggrund

Af den politiske aftale fremgår følgende:

”Den allerede besluttede regel om at indføre 75 % loft for, hvor meget, der kan lejes ud, implementeres pr. 1. januar 2018. Hvis der udlejes over den tilladte mængde på 75 % årligt, så sanktioneres udlejer ved at den for meget udlejede mængde modregnes i udlejerens kvote det efterfølgende år.”

Implementering af denne bestemmelse fandt sted ved bekendtgørelse nr. 1604 af 19. december 2017 om regulering af fiskeriet i 2014 – 2020, hvoraf det af § 101, stk. 5 fremgår, at for fartøjer, som deltager i et

puljefiskeri, kan der maksimalt overdrages årsmængder til andre fartøjer svarende til 75 % af værdien af fartøjets samlede årsmængde for alle kvoter, opgjort efter beregningsmetoden, som fremgår af § 91, stk. 3.¹ Videre fremgår det af den politiske aftale:

”Udlejeloftet på 75 % evalueres i 2021 blandt andet med henblik på at vurdere, om indførelsen af reglen har bevirket, at forekomsten af registrerede erhvervsfiskere, der har stor del af deres indkomst fra udlejning af kvoter, er reduceret markant. På baggrund af evalueringen skal det vurderes, hvorvidt der er basis for at stramme reglen yderligere.”

Ved notat af 3. november 2021 gjorde ministeriet ordførerkredsen opmærksom på, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ikke har været i stand til at foretage denne evaluering i forhold til de enkelte fiskeres økonomiske forhold. Dette skulle primært tilskrives, at udlejloftet på 75 % er på fartøjsniveau og ikke på personniveau, jf. bekendtgørelsens ordlyd. Det var derfor ikke muligt at konstatere, hvilken betydning 75 % reglen havde haft for de enkelte fiskers samlede økonomi, herunder hvor stor en del af deres indkomst, der kom fra udlejning af fisk. Endvidere forelå der på tidspunktet for reglernes ikrafttrædelse ikke det fornødne datagrundlag, samt at der tillige var en række tekniske udfordringer.

Ved samme lejlighed blev der sendt et notat om analyse af ind- og udleje af kvoter til ordførerne, og af dette notat fremgår det, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsens analyse indikerede, at mulighederne for at ind- og udleje overordnet set ikke havde medført en øget kvotekonzentration, og derfor blev det umiddelbart anbefalet at fastholde den gældende regulering, og dermed også reguleringen indenfor udlejloftet. Ordførerne havde ingen indvendinger mod dette.

De tekniske udfordringer blev løst i 2022.

Der har i hele perioden været foretaget kontrol med udlejloftet for fartøjer uden for puljeforeningerne, mens der ikke har været foretaget en årlig kontrol med fartøjer inden for puljeforeningerne på grund af manglende oplysninger fra foreningerne. De oplysninger er nu modtaget og evalueringen vil derfor finde sted i 2026.

Formålet med udlejloftet

Formålet med reglen om udlejloftet var at begrænse et fartøjs udleje, således at fartøjsejeren ikke blot skulle kunne leve af at udleje kvoter og tilknyttede årsmængder ud til andre, samt til at sikre og fremme et aktivt fiskeri. Aktivitetskravet om, at et fartøj skal være aktivt ved at fiske svarende til 25 % af landingsværdien af dets årsmængder², har således et beslægtet formål med udlejloftet.

Aktivitetskravet blev indført samtidig med udlejloftet og er blevet håndhævet af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen siden indførelsen. Aktivitetsprocenten sammenholdt med antallet af havdage, kan indikere, hvor aktivt et fartøj er. Lav aktivitet indikerer en risiko for en høj udlejeprocent. Sanktionering ved manglende overholdelse af aktivitetskravet er med til at modvirke en for høj udlejningsprocent.

Indtægter fra udleje af årsmængder anses ikke for at være erhvervmæssigt fiskeri, jf. tidligere fortolkning. Fiskere med lav aktivitet på samtlige fiskefartøjer undersøges derfor nærmere i forhold til, om de opfylder indkomstkravet for at opretholde registrering som erhvervsfiskere med A-status. For at kunne opretholde

¹ Denne bestemmelse er tilpasset og fremgår i den gældende bekendtgørelse nr. 1420 af 5. december 2024 (reguleringsbekendtgørelsen) af bestemmelsen § 49, stk. 2, hvoraf det fremgår, at for fartøjer, som deltager i et puljefiskeri, kan der overdrages årsmængder til andre fartøjer i puljen svarende til 75 % af værdien af fartøjets samlede årsmængder for alle de kvoteandele, som fartøjet rådede over ved kvoteårets udløb, inklusive overdragelser til fartøjer uden for pulje

² § 48, stk. 1, i reguleringsbekendtgørelsen

status som erhvervsfisker med A-status, skal mindst 60 % af fiskerens indtægt stamme fra erhvervsfiskeri³. Manglende opfyldelse af aktivitetskravet har derfor indgået som et parameter i den risikobaserede kontrol med A-status og medvirker til at udleje ikke kan udgøre det primære indkomstgrundlag for erhvervsfiskere.

Status

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har undersøgt fartøjer omfattet af udlejloftet i perioden 2022 til 2024 gældende for puljeforeningerne.

Tabel 1.

	Limfjordspuljen			Dansk Puljefiskeri			Puljefiskeren		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Fartøjer i puljen	51	50	35	373	351	316	143	139	130
Antal af fartøjer med udleje	19	12	14			164	56	48	46
>75%	0	0	0			0	0	0	0
75-50%	1	0	5			23	8	7	4
50-25%	1	3	1			26	9	6	12
<25%	17	9	8			115	39	35	30

Tallene beror på oplysninger indhentet fra tre ud af de fire puljeforeninger⁴.

Det bemærkes, at styrelsen ikke har indhentet oplysningerne for henholdsvis 2022 og 2023. Dansk Puljeforening har oplyst, at systemet blev ændret i 2023, hvilket gør, at data fra før 2024 ikke direkte kan afstemmes i forhold til udlejloftet.

Tabellen viser, at der ikke har været nogle fartøjer, som har overskredet udlejloftet på 75 %.

For udleje uden for puljeforeningerne er grænsen for udleje 25 %⁵ og anmodninger om udleje uden for puljeforeningerne administreres og kontrolleres af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Konklusion

På grund af manglende oplysninger fra Dansk Puljefiskeri for perioden 2022 - 2023 er det vanskeligt at sige noget generelt om udviklingen fra 2022 - 2024.

En evaluering af udlejloftet vil finde sted i 2026 med henblik på politisk stillingtagen til, om der er behov for at tilpasse regelsættet.

³ § 14, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023 om fiskeri og fiskeopdræt samt § 3, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 1289 af 15. juni 2021 om registrering som erhvervsfisker med A-status

⁴ Der er en fjerde puljeforening (Muslingepuljefiskeri ved den jyske østkyst) omhandlende fire fartøjer, som ikke er omfattet af opgørelsen. LFST har ikke indhentet oplysninger herfra, men dette vil blive gjort fremover.

⁵ § 49, stk. 1, i reguleringsbekendtgørelsen

